

Chorvatskem trochu jinak

Nechat auto na parkovišti a s kolem se nalodit na plachetnici. Tato kombinace turistům umožní projet nejkrásnější chorvatské ostrovy Brač, Hvar, Vis a Korčulu a přitom si i zasportovat

Pohled na moře a ostrov Brač z Vidovy hory, jejíž vrchol je ve výšce 780 metrů. Lze také zahlédnout mys Zlatni rat, nejproslulejší chorvatskou pláž u města Bol.

JIŘÍ HRDINA

Sto let stará loď Silva klouže po moři. Motor si přede svou, kapitán Ivan Vuković drží vytyčený kurz. Nahoře kolem stěžně, ze kterého prý naposled nemohli dostat opilého turistu, létá jen zbloudilý racek. Za zádi se zmenšuje malý pevninský přístav Baška Voda i do kilometrů výšky se tyčící pohoří Biokovo. Obávaný pevninský vítr bóra už nehrozí, loď vezoucí více než dvacítku pasažérů a jejich kola je už daleko.

Za pár desítek minut objede jeden z vápencových lomů na Brači, vjede do zátoky a zastaví u kamenické školy v Pučišći. Po krátké procház-

ce, mořském úhoří s polentou, které k večeri nachystala lodní kuchařka Daniela a první noci v malinké kajutě, případně ve spacáku na palubě, čeká turisty týdenní poznávání jadranských ostrovů tak trochu jinak: ráno či večer na lodi a přes den z cyklistického sedla. Pro „dobrodruhy“ s horskými koly se brzy stane heslem týdne slovo „makadámek“, tedy láskyplné pojmenování pro širší kamenitou cestu, jichž je na ostrovech bezpočet.

Ale i ten, kdo má s sebou silniční nebo trekkingové kolo, si zde užije. Silničky s perfektním asfaltem nabízejí krásné svezení.

Na ostrovech můžete mít štěstí a pozorovat při plavbě z Visu na Korčulu skotačící delfíny nebo se za Pučišću na Brači podívat nad

blublující zátokou (ze dna zde prosakuje sladká voda a moře je zde následkem tohoto úkazu méně slané).

Vidova Gora, odměna za ztvrdlé nohy

Rozhledy z vrcholů, třeba Visu, jsou krásné, ale srovnávat je s tím, co spatříte z nejvyššího kopce chorvatských ostrovů Vidovy Gory na Brači, je jako hledat v českých horách desetikilometrové sjezdovky.

A když už jste nahoře a v nohách máte třicet kilometrů většinou jízdy do kopce, pobíháte ještě, únava neúnava, s fotoaparát a vymyslíte co nejhezčí záběry. Mapy a tištění průvodci se neshodují, zda vrchol hory je ve výšce 778 nebo 780 metrů nad mořem, ale to je vám v tuto chvíli naprosto jedno. Pod vámi strmé skály, za nimi menší kopce a v dálce, hned vedle městečka Bol, hojně vyhledávaného turisty, vyplazuje Brač do moře bílý jazyk: snad nejproslulejší jadranskou pláž Zlatni rat. Připadáte si jako v letadle, když pozorujete malé lodě na obrovském oceánu. Úchvatné.

Každá legrace však něco stojí. A nemusí to být zrovna peníze.

Připravte se na to, že netrénované nohy dostanou zabrat. Vyjet si na Vidovu Goru třeba z přístavu Milna na severu ostrova, kde jen tak mimochodem mívala za napoleonských válek základnu ruská flotila, znamená stříhnout si hned zkraje téměř sedmikilometrové stoupání, abyste pak po chvíli vlnitého terénu museli do dalšího a do dalšího. A do dalšího.

Pro dámské skládačky s nákupním košíkem na nosiči tato cesta skutečně není. Vedle určité míry zdatnosti musíte mít trpělivost (cíle se blíží jen velmi pomalu) a na kole dostatečný počet převodů. V lahvi hodně vody a v kapse peníze, abyste se mohli občerstvit v restauraci na

Město Korčula je obehnané hradbami ze 13. století

cestě. Je pravda, že po chvíli posezení na hospodské zahrádce pod stromy ve městečku Nerežišća se už zase stoupat nechce, ale nic naplat, před vámi je ještě kousek docela namáhavé hlavní silnice a pak liduprázdná cesta borovým lesem, která, jak jinak, vede nahoru. Vzdát to předčasně by byla velká chyba. Ten pohled ze dvou možných vyhlídek na Vidově Goře stojí za to.

A potom? Zlatni rat dole pod námi, kolem něhož doslova létají surfaři, magicky přitahuje. Jezdí na něj výletníci z dalekého okolí i z protějšího Hvaru, v sezoně je na této oblázkové pláži hlava na hlavě. Vyzkoušet, jaké to je se zde vykoupat a slunit, není při plánování dal-

ší trasy takový problém. Pro toho, kdo nemá horské kolo, je lepší sjet z Vidovy Gory po silnici. Desetikilometrový sešup v závěru je velmi příjemný.

Těžko říci, zda právě Brač s nejvyšším převýšením je ze čtveřice velkých středodalmatských ostrovů pro jízdu na kole ten „nej“. Ani průvodci to nedokážou jednoznačně určit. Pro někoho to totiž může být zalesněná Korčula se stejnojmenným přístavem, kde se vám místní snaží nabourat zažitou představu, že světoznámý mořeplavec Marco Polo pocházel z Benátek. V Korčule se dokonce můžete podívat do „zaručené“ Polova domu.

Pro jiného bude mít svůj půvab pozvolna obježený Vis, který byl ještě donedávna sídlem jugoslávských námořních sil a turistě sem nesměli. A další vám řekne, že stejně nejhezčí to bylo na Hvaru, kde si po koupeli na nudapláži mohl v nedalekém městečku Jelsa dát fantastický zmrzlinový pohár třeba ve tvaru mořské lodi. A když pak ve starobylé vesničce Pitve sjel k domu místního zemědělce koupit si domácí víno a o dost silnější pálenku travariču, povykládal si ještě česky s paní domácí Lenkou Milotovou ze severo-chorvatského Sokolova, která se sem před sedmnácti lety provdala.

Každopádně prakticky neustále cyklistovy čichové buňky dráždí roztočivě vůně. Jednu vydávají všudypřítomné borovice, jinou levandule, citroníky, další se přes poledne line z domácností grilujících k obědu ryby. A ta káva za pět kun (25 korun), která skvěle chutná v jakémkoliv baru, taky voní nádherně.

Než vyjedete

Jak známo, všechno má svoje ale. I pěkná dovolená. Tak zaprvé: nováčci týdenního putování svádějí na kole boj s časem. Je to pomalu neřešitelný hlavolam, jak

sladit chutě na támhleto zmrzlinu, vykoupat se v této nádherné zátokce a zajet si ještě do další vesničky, abyste stihli večer na lodi.

Zadruhé: nemá cenu jezdit do Chorvatska s kolem v červenci či v srpnu. V hlavní sezoně je zde na cyklistiku příliš horko, a navíc tady jezdí mnoho aut. Jakmile většina cizinců zmizí, jsou asfaltky téměř prázdné. „Rok co rok hledáme nové a nové cestičky, kudy nejezdí moc aut,“ říká průvodce českých turistů

Připadáte si jako v letadle, když pozorujete malé lodě na oceánu

František Dlak. A také chorvatští stavaři se snaží. Kde je jeden rok jen úzká nesjízdná stezka, je příští rok makadam. A z makadamů se zase kvapem stávají silničky.

Zatřetí: jak už z popisu výletu na Vidovu Goru vyplývá, je nezbytné předem trochu potrénovat, nebo mít aspoň vrozenou kondici. Jinak hrozí, že se dovolená zredukuje na krátké projížďky přístavními městečky a popojíždění lodí. Kdo chce ostrovy poznat, musí se připravit na častý souboj s dlouhými a občas i prudkými kopci. Cyklistické trasy v průměru měří padesát kilometrů, a kdo chce, může zvolit kratší trasy.

Začtvrté, je velmi vhodné až skoro nezbytné nejezdit mimo silnice bez rad průvodců. Zabloudit je na makadamech velmi snadné i s mapou. Brzy zjistíte, že mnoho z toho, co je na ní zakresleno, ve skutečnosti není pravda. „Ztratíte se pak jedna dvě,“ varuje průvodkyně Veronika Chladová.

jiri.hrdina@mfdnes.cz

INZERCE

Sběratelství

Zdeněk Tmej: "Abeceda duševního prázdna", 1945, až 8.000 Kč. Sudek: "Praha panoramatická", 1959, až 4000 Kč. Rossman: "Písmo a fotografie v reklamě", až 3.000 Kč. Drtkol: "Žena ve světle", až 20.000 Kč. Hák: "Očima. Svět kolem nás", až 1.000 Kč. Heisler - Štyrský: "Na jehlách těchto dní", 1945, až 5.000 Kč. Sutnar - Funke: "Fotografie vidí povrch", 1935, až 5.000 Kč, fotosoubor "Fotografie 1928 - 58", 20 foto, 1959, až 4.500 Kč. Mucha: "Ilséa", až 20.000 Kč. Mucha: "Otčenáš", 2 - 80.000 Kč. Dále vše od Sudek, Drtkol, Funke, Hák, Teige, Štyrský, fotosoubory/Panorama/Pressfoto. Dobře zaplatím. T: 603252525

Mladý hlasatel, Vpřed, Junák, Správný kluk, Rodokaps, Rozruch, Weekend, Divoký západ, Leon Clifton, Tom Shark, Nick Carter. Dále do roku 1975: ABC, Pionýr, Stezka, Ohniček, Čtyřlístky do čísla 120 a další dětské časopisy do roku 1975. Dobře zaplatím. Tel: 603 428 824

Koupím fotografie z 1. svět. války s válečnými motivy (ne skupinová foto, apod.), seriózní sběratel, nejlepší ceny. 731457893.

Knihy staré i nové i celé pozůstatosti, pohledy do r. 1950, plakáty apod. Koupím, odvoz zajištěn. Tel: 608 709 249

Mince zlaté a stříbrné, hodinky, významné, bankovky, známky. Tel.: 602 802 040.

Benka, Erdély, Bokšay, Kocka, Majerník, Mudroch, Hála a j. slov. obrazy. Přijedu. 00421 252 634 664, 00421 905 659 148

Různé

Hledám 5 lidí se silnou motivací zhubnout navždy. 736544534, www.optimalnivaha.info.

www.mafra.cz

MF DNES je nejčtenějším deníkem mezi lidmi s nadprůměrným vzděláním.

DNES